

Role poskytovatele zdravotních služeb

Mgr. Petra Lančová

Kdo poskytuje zdravotní služby

Poskytovatel zdravotních služeb

- fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona č. 372/2011 Sb.
- personál
- zdravotnické zařízení – prostory
- technické a věcné vybavení

- oprávnění

Zdravotnický pracovník

- odborná/specializovaná způsobilost
- zdravotní stav
- bezúhonnost

- případně členství v komoře

Pozor na rozdíl!

Živnostenské oprávnění

- živnostenský úřad
- při splnění podmínek podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Oprávnění k poskytování zdravotních služeb

- uděluje krajský úřad
- při splnění podmínek podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování

Živnost

Živnostenské podnikání

- živnost = soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem
- živností **není činnost** lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, **nelékařských zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotních služeb** a přírodních léčitelů
- Poskytování zdravotních služeb není živností, ALE například nákup a prodej pomůcek, vzdělávání, školení a činnosti které nejsou zdravotními službami živností jsou!

Živnostenské podnikání

- obecné podmínky
  - plná svéprávnost
  - bezúhonnost
- bezúhonnost = za bezúhonnou se pro účely živnostenského podnikání nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin **spáchaný úmyslně**, jestliže byl tento trestný čin spáchán **v souvislosti s podnikáním**, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena
- zvláštní podmínky = odborná nebo jiná způsobilost
  - např. oční optika - způsobilost k výkonu zdravotnického povolání **optometristy** podle zvláštního právního předpisu, nebo vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání diplomovaný oční optik nebo diplomovaný oční technik, nebo ...
  - např. masérské, rekondiční a regenerační služby - ... odborná způsobilost k výkonu povolání **fyzioterapeuta** nebo maséra nebo nevidomého a slabozrakého maséra podle zvláštního právního předpisu, nebo ...

Živnostenské podnikání

- živnost ohlašovací = při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení
  - volná – není podmínka odborné způsobilosti, např. poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
  - vázaná – seznam v příloze č. 2, např. **oční optika, výroba a opravy sériově zhotovovaných protéz a ortéz**, psychologické poradenství a diagnostika, činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže, **masérské, rekondiční a regenerační služby**
  - řemeslná – seznam v příloze č. 1, např. pekařství, cukrářství, zámečnictví, malířství...
- živnost koncesovaná = smějí být provozovány na základě koncese, nutnost správního rozhodnutí

Ohlašování živnosti

- povinnost ohlásit živnostenskému úřadu – spojeno se správními poplatky (ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání – 1000 Kč atd.)
- ohlášení fyzické osoby musí obsahovat:
  - jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, státní občanství, adresu bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, místo narození (obec, okres, stát) a rodné příjmení
  - adresu sídla
  - předmět podnikání
  - identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno
  - provozovnu nebo provozovny
  - titul nebo vědeckou hodnost osob
  - případně adresu pro doručování všemi živnostenskými úřady
  - Doklady o odborné způsobilosti
- živnostenské oprávnění u ohlašovacích vzniká dnem ohlášení
- živnostenský úřad provede za splnění podmínek zápis do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydá podnikateli výpis

Ohlašování živnosti

- fyzická osoba může společně s ohlášením živnosti na živnostenském úřadu též:
  - oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení,
  - podat přihlášku k důchodovému pojištění,
  - podat přihlášku k nemocenskému pojištění,
  - oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení,
  - podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění
  - podat údaje požadované v přihlášce k registraci k dani z příjmů nebo k dani silniční

Zánik živnosti

- smrtí podnikatele
  - zánikem právnické osoby
  - uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou,
  - výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,
  - stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
  - rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.
-
- Živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění jestliže podnikatel již nesplňuje podmínky, nastanou překážky, podnikatel o to požádá.

Živnostenské podnikání

- uvedené se vztahuje také na právnické osoby!
- pokud se rozhodnete podnikat jako právnická osoba (typicky s.r.o.), je kromě založení obchodní společnosti třeba myslet také na získání živnostenského oprávnění
- založení obchodní společnosti vyžaduje zakladatelskou listinou sepsanou u notáře, doložení dalších dokumentů a podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku – trvá cca několik týdnů, vyjde to na cca 10 000 až 20 000 Kč
- název společnosti musí být nezaměnitelný

Podnikání – další povinnosti

- povinnost mít založen bankovní účet
  - povinnost být registrován na finančním úřadě
  - povinnost se ohlásit na správě sociálního a zdravotního pojištění
  - atd.
-
- získat oprávnění k poskytování zdravotních služeb!

Versus být zaměstnancem

Poskytování zdravotních služeb

Poskytovatel zdravotních služeb

- fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona č. 372/2011 Sb.
- Zdravotní služby = poskytování zdravotní péče podle zákona zdravotnickými pracovníky, a **dále činnosti vykonávané jinými odbornými pracovníky**, jsou-li tyto činnosti vykonávány v přímé souvislosti s poskytováním zdravotní péče
- Zdravotnické zařízení = prostory určené pro poskytování zdravotních služeb

Poskytování zdravotních služeb

- možné pouze na základě oprávnění k poskytování zdravotních služeb
- pouze služby uvedené v oprávnění
- bez oprávnění pouze:
  - odborná první pomoc
  - v zařízeních sociálních služeb podle zákona o sociálních službách
  - zajistit převoz osoby, jejíž zdravotní stav to vyžaduje, ze zahraničí do České republiky nebo naopak
  - oprávněná osoba jiného státu - dle předpisů jiného státu, dočasná činnost na území ČR, osoby usazené, se sídlem ve státě EU, EHP, Švýcarské konfederaci
- prostřednictvím osob způsobilých k výkonu zdravotnického povolání

Poskytování zdravotních služeb

- musí být splněny požadavky podle předpisů v době kdy žádám o oprávnění!
- požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb
  - vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb
  - např. ambulantní péče podle oborů zdravotní péče - obory nelékařských zdravotnických povolání – **fyzioterapeut**:
    - a) fyzioterapeut způsobilý k výkonu povolání bez odborného dohledu nebo
    - b) fyzioterapeut se specializovanou způsobilostí způsobilý k výkonu povolání bez odborného dohledu, pokud jsou vykonávány činnosti podle jiného právního předpisu
- ve zdravotnických zařízeních v místech uvedených v oprávnění k poskytování zdravotních služeb

Poskytování zdravotních služeb

- technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení musí odpovídat oborům, druhu a formě poskytované zdravotní péče
  - vyhláška č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče
  - společné požadavky pro všechny obory + podle oboru, např. optometrista:
    - » vyšetřovací křeslo s lampou,
    - » brýlová skříň,
    - » štěrbinová lampa,
    - » optotypy,
    - » vybavení k určení barvocitu,
    - » zácvikový stolek se zrcadlem a osvětlením,
    - » přístroj na měření zakřivení oční rohovky,
    - » fokometr,
    - » skiaskop nebo autorefraktometr,
    - » zařízení k zatemnění oken, pokud je prováděna skiaskopie.

Způsobilost k samostatnému výkonu zdravotnického povolání

- povolání lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta nebo způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka nelékařského povolání bez přímého vedení a odborného dohledu
- poskytovatel, který je fyzickou osobou, **musí být způsobilý k samostatnému výkonu zdravotnického povolání** (zákon č. 96/2004 Sb.)

Bezúhonnost

- za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen:
  - za úmyslný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání alespoň 1 roku
  - za trestný čin spáchaný při poskytování zdravotních služebanebo se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen.
- dokládá se výpisem z evidence Rejstříku trestů

O udělení oprávnění rozhoduje

- krajský úřad podle místa poskytování ZS
- Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo vnitra

jen na základě souhlasného závazného stanoviska
Státního ústavu pro kontrolu léčiv k technickému a
věcnému vybavení zdravotnického zařízení

Podmínky udělení oprávnění - FO

- dosažení věku 18 let
- plná svéprávnost
- bezúhonnost
- povolení k pobytu na území ČR
- způsobilost k samostatnému výkonu zdravotnického povolání / odborný zástupce
- oprávnění k užívání zdravotnické zařízení
- splnění požadavků na personální zabezpečení
- doložení stanovisek SÚKL, KHS, MZ
- osobně způsobilá / odborný zástupce

Podmínky udělení oprávnění - PO

- bezúhonnost – statutární orgán/ jeho členové / vedoucí organizační složky státu / organizační složky územního samosprávného celku
- ustavení odborného zástupce
- oprávnění k užívání zdravotnické zařízení (technické a věcné vybavení)
- splnění požadavků na personální zabezpečení
- doložení stanovisek SÚKL, KHS, MZ
- odborný zástupce

Překážky udělení oprávnění

- soudem nebo správním orgánem udělen zákaz činnosti
- po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí oprávnění
- překážky související s insolvenčním řízením

Žádost o udělení oprávnění

- povinné náležitosti podle zákona
  - *údaje o žadateli*
  - *údaje o odborném zástupci*
  - *údaje o místu poskytování ZS*
  - *formy, obory a druhy poskytované zdravotní péče*
  - *datum, kdy žadatel hodlá zahájit poskytování ZS*
  - *dobu, po kterou žadatel hodlá zdravotní služby poskytovat, pokud žádá o udělení oprávnění na dobu určitou*
  - *doklady k žádosti*
- povinnost skutečnosti doložit doklady (o způsobilosti, o bezúhonnost, seznam zdravotnických pracovníků apod.)
- pokud budou ZS poskytovány u jiného poskytovatele v jeho ZZ - smlouvu s poskytovatelem, který provozuje zdravotnické zařízení v němž bude žadatel zdravotní služby poskytovat, opravňující žadatele využívat technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení a personální zabezpečení zdravotních služeb tohoto poskytovatele k poskytování zdravotních služeb

Rozhodnutí o udělení oprávnění

- rozhoduje Krajský úřad na základě doložených skutečností
  - pokud vše splněno – udělí oprávnění
  - v rozhodnutí je uvedeno, na jakou dobu se uděluje a datum zahájení poskytování ZS
-
- Povinnost poskytovatele hlásit změny

Zánik oprávnění

- **smrtí poskytovatele**
- **zánikem poskytovatele,**
- výmazem organizační složky závodu právnické osoby se sídlem mimo území České republiky z obchodního rejstříku,
- zrušením organizační složky státu nebo organizační složky územního samosprávného celku, bylo-li poskytování zdravotních služeb zajišťováno touto organizační složkou,
- **uplynutím doby,** pokud bylo oprávnění uděleno na dobu určitou,
- **rozhodnutím** příslušného správního orgánu o odejmutí oprávnění, nebo
- v dalších případech stanovených tímto zákonem.

Odejmutí oprávnění

- příslušný orgán odejme:
  - poskytovatel přestal splňovat podmínky
  - nastala překážka pro udělení
  - poskytovatel o to požádal
  - další případy stanovené zákonem

Možnost odejmutí/změnění/pozastavení oprávnění

- uložen zákaz činnosti v poskytování ZS (soud / správní orgán)
- není pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním ZS
- závažným způsobem /opakovaně porušil povinnost stanovenou pro poskytování ZS zákonem
- ve lhůtě neodstranil zjištěné nedostatky
- nevede / vede v rozporu s právním předpisem ZD
- neplatí pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu /zrušení konkursu
- v průběhu insolvenčního řízení bez souhlasu insolvenčního správce
- zdravotní služby nejsou poskytovány po dobu delší než 1 rok
- dále viz zákon

Přerušování poskytování ZS

- nejdéle na dobu 1 roku
- přerušování je neposkytování ZS déle než 1 měsíc
- povinnost oznámit nejpozději 60 dnů předem
- povinnost zajistit předání kopie nebo výpis ZD nově zvolenému poskytovateli
- pokračování v poskytování ZS poskytovatel písemně oznámí KÚ

Poskytování preventivní péče mimo ZZ

- preventivní péče zaměřená na předcházení onemocnění a jeho včasné rozpoznání
- na základě povolení uděleného krajským úřadem
- nutné stanovisko krajské hygienické stanice
- Žádost musí obsahovat:
  - identifikační údaje poskytovatele
  - vymezení činností
  - místo
  - dobu, na kterou má být povolení uděleno, určenou konkrétním datem
  - hygienická a protiepidemická opatření

Smlouvy s pojišťovnami

- Pojištěnec má právo na **časovou a místní dostupnost** hrazených služeb poskytovaných smluvními poskytovateli příslušné zdravotní pojišťovny
- zdravotní pojišťovna je povinna zajistit poskytování hrazených služeb svým pojištěncům, včetně jejich místní a časové dostupnosti. Tuto povinnost plní prostřednictvím poskytovatelů, se kterými uzavřela smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb. = **síť poskytovatelů**

Smlouvy s pojišťovnami – výběrové řízení

- může navrhnout zdravotní pojišťovna, uchazeč nebo obec
- vyhlašuje krajský úřad – na úřední desce
- vyhlášení obsahuje
  - rozsah hrazených služeb a vymezené území
  - lhůtu pro podání nabídek
  - Místo pro podání přihlášky
  - lhůtu od kdy je třeba poskytování ZS zajistit
- pro každé výběrové řízení je zřízena komise

Smlouvy s pojišťovnami – výběrové komise

- členové komise:
  - zástupce krajského úřadu
  - zástupce příslušné komory nebo zástupce profesní organizace
  - zástupce příslušné zdravotní pojišťovny
  - odborník pro zdravotní služby, které mají být uchazečem poskytovány
- rozhoduje nadpoloviční většina hlasů
- v případě rovnosti příslušná pojišťovna

- vyhlašovatel pozve uchazeče na jednání výběrové komise

Smlouvy s pojišťovnami – výsledek

- po posouzení přihlášek stanoví komise pořadí uchazečů
- zdravotní pojišťovna **přihlíží** k výsledkům výběrového řízení při uzavírání smluv o poskytování a úhradě hrazených služeb
- **výsledek výběrového řízení nezakládá právo na uzavření smlouvy se zdravotní pojišťovnou**
- zdravotní pojišťovna je oprávněna uzavřít smlouvu s uchazečem pouze tehdy, bylo-li uzavření takové smlouvy ve výběrovém řízení doporučeno
- pokud nebylo doporučeno – možné za 3 měsíce znovu žádat

Smlouvy s pojišťovnami

- pojišťovny mají na svých stránkách podrobné instrukce a politiku vytváření sítě

- např. VZP odkaz zde:

<https://www.vzp.cz/poskytovatele/smluvni-vztahy/postup-uzavirani-smluv-pro-zdravotnicke-zarizeni>

Režim samoplátců

- není povinnost uzavírat smlouvy s pojišťovnami
- poskytovatel může cílit na samoplátce, ale u různých oborů různá ochota pacientů platit
- neodkladnou péči musí zdravotní pojišťovna pojištěnce uhradit i nesmluvnímu poskytovateli
- povinnost předem informovat o ceně této služby, vystavit účetní doklad, zpracovat seznam cen

Povinnosti poskytovatele zdravotních služeb

Povinnosti poskytovatele - obecně

Poskytovat zdravotní služby **na náležitě odborné úrovni, vytvořit podmínky** a opatření k zajištění uplatňování práv a povinností pacientů a dalších oprávněných osob, zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků při poskytování zdravotních služeb.

Zachování mlčenlivosti – povinnost poskytovatele!

Konkrétní povinnosti poskytovatele vůči pacientovi

- informovat předem pacienta o **ceně** poskytovaných zdravotních služeb
- zpracovat seznam cen přístupný pacientům
- vymežit provozní a ordinační dobu, na přístupném místě
- opatřit zdravotnické zařízení viditelným **označením**
- v době nepřítomnosti zpřístupnit pacientům informaci o poskytnutí neodkladné péče jiným poskytovatelem
- předat zprávu o poskytnutých zdravotních službách registrujícímu poskytovateli v oboru všeobecné praktické lékařství
- předat **informace** nezbytné pro návaznou péči
- zpracovat **seznam** zdravotních služeb, k jejichž poskytnutí je vyžadován písemný souhlas
- informovat pacienta o tom, že se na poskytování zdravotních služeb mohou podílet osoby získávající způsobilost k výkonu povolání

Povinnosti týkající se zdravotnické dokumentace

- povinnost vést a uchovávat zdravotnickou dokumentaci
- v listinné nebo elektronické podobě nebo v kombinaci obou těchto podob
- vyřazování zdravotnické dokumentace (archivace a skartace)
  - podle vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci

Další povinnosti

- předávat údaje do Národního zdravotnického informačního systému
- uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění své odpovědnosti
- péče o zaměstnance, BOZP – povinnosti zaměstnavatele viz minulá přednáška
- pozor na odpovědnost za zaměstnance a omezený regres na zaměstnanci

Odmítnutí přijetí pacienta do péče

- překročení únosné pracovní zátěžení nebo jeho přijetí brání provozní důvody, personální zabezpečení nebo technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení
- vzdálenost místa pobytu pacienta neumožňovala v případě poskytování zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství a praktické lékařství pro děti a dorost výkon návštěvní služby
- není pojištěncem zdravotní pojišťovny, se kterou má poskytovatel uzavřenu smlouvu

Písemná zpráva!

Ukončení péče o pacienta

- předá pacienta s jeho souhlasem do péče jiného poskytovatele,
- pominou důvody pro poskytování zdravotních služeb;
- pacient vysloví nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb,
- pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů, úmyslně a soustavně nedodržuje navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas, nebo se neřídí vnitřním řádem a jeho chování není způsobeno zdravotním stavem,
- přestal poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb; to neplatí, jestliže neposkytování součinnosti souvisí se zdravotním stavem pacienta;

ukončením péče nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení života nebo vážnému poškození zdraví pacienta

Písemná zpráva!

KONEC